

Nr 54

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under åttonde huvudtiteln gjorda framställningar om anslag för budgetåret 1958/59 till de tekniska högskolorna, jämte i ämnet väckta motioner.
(2:a avd.)

1:o) **Överstyrelsen för de tekniska högskolorna: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts i propositionen nr 1 under åttonde huvudtiteln framställda förslag (punkt 149, s. 339 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 3 januari 1958), vilket innebär en anslagshöjning med 10 300 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för överstyrelsen för de tekniska högskolorna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	31 400
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	18 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	26 900
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	9 000
	<hr/>
	Summa kronor 85 300

b) till *Överstyrelsen för de tekniska högskolorna: Avlöningar* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 85 300 kronor.

2:o) **Överstyrelsen för de tekniska högskolorna: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 150, s. 339 och 340), vilket innebär en anslagshöjning med 200 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Överstyrelsen för de tekniska högskolorna: Omkostnader* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 13 400 kronor.

3:o) **Tekniska högskolan i Stockholm: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 151, s. 340—365) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1958/59,

vidtaga de ändringar i personalförteckningen för tekniska högskolan i Stockholm, som föranledes av vad departementschefen anförde, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för tekniska högskolan i Stockholm, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59, dels ock till Tekniska högskolan i Stockholm: Avlöningar för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 12 656 000 kronor.

I samband härmed har utskottet till behandling förehått två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Boman* och *Pålsson* (I: 183) och den andra inom andra kammaren av herr *Jansson* i Kalix *m. fl.* (II: 205), i vilka hemställts, att riksdagen måtte dels besluta att vid såväl tekniska högskolan i Stockholm som Chalmers tekniska högskola skall den 1 juli 1958 inrättas en professur i vägbyggnad, dels besluta att kostnaderna för professurerna skall avräknas mot automobilskattemedlen, dels ock vidtaga av ovannämnda yrkanden föranledda ändringar av Kungl. Maj:ts förslag beträffande respektive högskolors av yrkandena berörda anslag.

Beträffande motiveringen för de i motionerna framställda förslagen får utskottet hänvisa till motionen I: 183.

Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framlagda förslag avser inrättande av *fem nya professorer* vid högskolan, nämligen från och med budgetåret 1958/59 en i *arkitektur I*, en i *konstruktionslära* och en i *mekanisk värmeteorik och kylteknik* samt från och med budgetåret 1959/60 en i *gasdynamik* och en i *vägbyggnad*. Beträffande högskolans personalorganisation i övrigt m. m. innebär Kungl. Maj:ts förslag i huvudsak följande:

- 1) laboratur i teoretisk elektroteknik med samtidig indragning av befattningen som biträdande lärare i ämnet,
- 2) speciallärare i husbyggnadslära,
- 3) en förste driftingenjör i Ae 24 och två driftingenjörer i Ae 21,
- 4) höjning av arvodet till specialläraren i ritteknik I med 300 kronor, i rättskunskap med 600 kronor, i nationalekonomi med 300 kronor, i förbränningslära med 300 kronor, i allmän geologi med 1 225 kronor, i maskinlära II med 735 kronor, i elektroteknik II med 700 kronor och i planmätning och nivellering med 1 190 kronor,
- 5) speciallärare i tillämpad vattenrätt,
- 6) speciallärare i frihandsteckning och modellering,
- 7) speciallärare i materialbehandling med formlära,
- 8) höjning av arvodet till specialläraren i svenska arkitekturens historia med 1 280 kronor och i byggnadshygien och sanitetsteknik med 2 560 kronor,
- 9) speciallärare i allmän rättslära,
- 10) speciallärare i arkivkunskap,
- 11) speciallärare i tillämpad fastighetsbildningsrätt,
- 12) höjning av arvodet till specialläraren i allmän jordbrukslära med växtodlingslära med 1 750 kronor och i skogslära med 1 610 kronor,

- 13) höjning av arvudet till biträdande läraren i elektroteknisk materiallära med 300 kronor, i geodesi med 1 855 kronor, i byggnadsteknik med 300 kronor, i tillämpad matematik med 300 kronor, i matematisk fysik med 300 kronor och i fysik II med 2 450 kronor.
- 14) biträdande lärare i elektrisk anläggningsteknik IV,
- 15) biträdande lärare i telegrafi och telefoni III med ändring samtidigt av benämningen å den nuvarande befattningen som biträdande lärare i telegrafi och telefoni till telegrafi och telefoni II,
- 16) biträdande lärare i radioteknik V,
- 17) biträdande lärare i fotogrammetri,
- 18) forskardocent i Ae 24,
- 19) höjning av delposten till ersättningar åt tillfälliga lärare, förste assistenter och assistenter med 1 588 000 kronor, varav 955 600 kronor motsvarar ett för innevarande budgetår medgivet överskridande,
- 20) förändring av en tjänst som kontorsbiträde i Ao 5 till tjänst som kanslibitråde i Ao 7,
- 21) indragning av en tjänst som maskinist i Ae 8,
- 22) indragning av en arvodesbefattning som portvakt för högskolans byggnader vid Drottninggatan,
- 23) tre kanslibiträden i Ae 7,
- 24) en instrumentmakare i Ae 11, två institutionsvaktmästare i Ae 9 och fyra institutionsvaktmästare i Ae 8,
- 25) medelsanvisning för teknisk biträdespersonal med belopp motsvarande kostnaderna för sex nya tjänster som laboratoriebiträde i Ag 7.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en anslagshöjning med 2 649 000 kronor, varav i runt tal 1 520 000 kronor avser löneklassförändringar och automatiskt ökade utgifter på grund av riksdagens beslut angående statstjänstemännens löner under åren 1957 och 1958 m. m.

Utskottet får beträffande de i motionerna I: 183 och II: 205 gjorda yrkandena framhålla följande.

Utskottet har senast vid 1957 års riksdag haft att taga ställning till motionsvis framställda förslag angående inrättande av en professur i vägbyggnad vid vardera tekniska högskolan i Stockholm och Chalmers tekniska högskola. Genom en i ärendet verkställd särskild utredning hade de ekonomiska och organisatoriska förutsättningarna för professurernas inrättande klarlagts. Enligt utredningen borde de ifrågavarande professurerna komma till stånd. I sitt av riksdagen godkända utlåtande 1957: 124 underströk utskottet, med erinran om att utskottet i sitt likaledes av riksdagen godkända utlåtande 1956: 141 funnit behovet av de båda professurerna styrkt, angelägenheten av att frågan om deras inrättande löstes utan onödigt uppskov. Med hänsyn till att Kungl. Maj:t borde beredas ytterligare tillfälle att pröva den i ärendet förebragta utredningen innan riksdagen fattade sitt beslut, var utskottet emellertid icke berett att tillstyrka bifall till de vid 1957 års riksdag i ämnet väckta motionerna.

Kungl. Maj:t har nu framlagt förslag om en professur i vägbyggnad vid tekniska högskolan i Stockholm, men förordar, att befattningen tillkommer

först från och med budgetåret 1959/60. Departementschefen har icke funnit några principiella skäl tala mot att de med professurens inrättande förenade kostnaderna, beräknade till 111 000 kronor, skall avräknas mot automobilskattemedlen. I motionerna I: 183 och II: 205 har påyrkats, att denna professur måtte inrättas redan från och med den 1 juli 1958 samt att från och med samma tidpunkt måtte jämväl inrättas en professur i ämnet vid Chalmers tekniska högskola.

Med hänsyn till den avsevärda tid, som den av Kungl. Maj:t föreslagna professurens tillsättande med ordinarie innehavare kan beräknas taga i anspråk, biträder utskottet Kungl. Maj:ts förslag om denna professurs inrättande från och med budgetåret 1959/60.

Vad härefter gäller frågan om en med automobilskattemedel bekostad professur i vägbyggnad vid Chalmers tekniska högskola finner utskottet det alltjämt och i likhet med bland andra motionärerna angeläget, att forskning och undervisning på vägbyggnadsområdet företrädes av lärare i professors ställning vid båda högskolorna. Den sedan åtskillig tid aktuella frågan om inrättande av en professur i ämnet icke blott vid tekniska högskolan i Stockholm utan även vid Chalmers tekniska högskola bör därför enligt utskottets mening snarast möjligt få sin slutliga lösning. Utskottet är emellertid med hänsyn till det föreliggande statsfinansiella läget icke berett att nu taga ställning till spørsmålet om tidpunkten för den andra professurens inrättande men förutsätter, att Kungl. Maj:t för 1959 års riksdag framlägger förslag i ämnet.

Av vad utskottet sålunda anfört följer, att utskottet icke är berett att tillstyrka bifall till motionerna I: 183 och II: 205. Utskottet föreslår emellertid, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t giver till känna vad utskottet i anledning av motionerna anfört.

Under återopande av vad sålunda anförts och med tillstyrkan jämväl i övrigt av Kungl. Maj:ts under denna punkt framlagda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

I. med bifall till Kungl. Maj:ts förslag ävensom med avslag å motionerna I: 183 och II: 205, såvitt avser medelsanvisning under förevarande anslagspunkt,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1958/59, vidtaga de ändringar i personalförteckningen för tekniska högskolan i Stockholm, som föranledes av vad departementschefen anfört,

b) godkänna följande avlöningsstat för tekniska högskolan i Stockholm, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59:

A v l ö n i n g s s t a t

U t g i f t e r

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis		3 272 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:		
a. Arvoden åt speciallärare och biträdande lärare, förslagsvis	634 100	
b. Övriga arvoden och särskilda ersättningar, förslagsvis	21 400	655 500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Ersättningar åt tillfälliga lärare, förste assistenter och assistenter, förslagsvis	4 957 400	
b. Avlöningar åt annan icke-ordinarie personal vid högskolan	2 500 200	7 457 600
4. Rörligt tillägg, förslagsvis		1 327 900
	Summa kronor	12 713 000

Särskilda uppbördsmedel

Bidrag från Stockholms stad m. fl.	57 000
Nettoutgift kronor	12 656 000

c) till *Tekniska högskolan i Stockholm*: Avlöningar för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 12 656 000 kronor;

II. i anledning av motionerna I:183 och II:205, såvitt de icke behandlats under I, i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till kända vad utskottet anfört.

4:o) **Tekniska högskolan i Stockholm: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 152, s. 365—368), vilket innebär en anslagshöjning med 357 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tekniska högskolan i Stockholm*: *Omkostnader* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 1 705 600 kronor.

5:o) **Tekniska högskolan i Stockholm: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 153, s. 368 och 369), vilket innebär en anslagshöjning med 300 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tekniska högskolan i Stockholm*: *Materiel m. m.* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 1 700 000 kronor.

6:o) **Tekniska högskolan i Stockholm: Nyanskaffning av apparater m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 154, s. 369—371), vilket innebär en anslagshöjning med 500 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tekniska högskolan i Stockholm: Nyanskaffning av apparater m. m.* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 1 700 000 kronor.

7:o) **Tekniska högskolan i Stockholm: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 155, s. 371), vilket innebär en anslagshöjning med 10 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tekniska högskolan i Stockholm: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 130 000 kronor.

8:o) **Tekniska högskolan i Stockholm: Resebidrag till studerande.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 156, s. 372—374), vilket innebär en anslagshöjning med 43 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tekniska högskolan i Stockholm: Resebidrag till studerande* för budgetåret 1958/59 anvisa ett anslag av 61 000 kronor.

9:o) **Tekniska högskolan i Stockholm: Inredning och utrustning av nya lokaler.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 157, s. 374), vilket innebär en anslagshöjning med 48 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tekniska högskolan i Stockholm: Inredning och utrustning av nya lokaler* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 1 586 000 kronor.

10:o) **Tekniska högskolan i Stockholm: Inredning och utrustning av nya lokaler vid svenska träforskningsinstitutet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 158, s. 374—376), vilket innebär en anslagsminskning med 211 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tekniska högskolan i Stockholm: Inredning och utrustning av nya lokaler vid svenska träforskningsinstitutet* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 123 000 kronor.

11:o) **Chalmers tekniska högskola: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 159, s. 376—397) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1958/59, vidtaga de ändringar i personalförteckningen för Chalmers tekniska högskola, som föranledes av vad departementschefen anfört, dels godkänna av

departementschefen angiven avlöningsstat för Chalmers tekniska högskola, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59, dels ock till Chalmers tekniska högskola: Avlöningar för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 8 651 000 kronor.

I samband härmed har utskottet till behandling förehåft
dels de i det föregående under punkten 3:o) angivna *motionerna I: 183* och *II: 205* angående inrättande av professorer i vägbyggnad vid tekniska högskolan i Stockholm och Chalmers tekniska högskola;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Holmqvist* och *Rikard Svensson* (I: 184) och den andra inom andra kammaren av herr *Adamsson m. fl.* (II: 206), i vilka hemställts, att riksdagen måtte besluta att som fortsatt provisorium utöka arkitektutbildningen vid Chalmers tekniska högskola på i motionerna angivet sätt samt att frågan om arkitektutbildningen i södra Sverige blir föremål för fortsatt utredning.

Kungl. Maj:t föreslår, att den vid 1957 års riksdag beslutade provisoriska ökningen av intagningen vid högskolans arkitekturavdelning med 25 till 50 studerande blir definitiv samt framlägger i samband härmed förslag till omorganisation av högskolans arkitekturavdelning. Beträffande personalorganisationen m. m. innebär Kungl. Maj:ts förslag i huvudsak följande:

- 1) professur i byggnadskonstruktion,
- 2) professur i materialbehandling med formlära med samtidig indragning av speciallärarbefattningen i ämnet,
- 3) ändrad benämning av professuren i teleteknik I till allmän teleteknik och å professuren i teleteknik II till telekommunikation,
- 4) laboratur i allmän teleteknik,
- 5) laboratur i matematik,
- 6) laboratur i fysik med samtidig indragning av biträdande lärarbefattningen i fysik III,
- 7) laboratur i husbyggnadslära,
- 8) utökning av den med speciallärarbefattningen i svetsteknik förenade undervisningsskyldigheten,
- 9) speciallärare i kemi,
- 10) speciallärare i elektroteknik II,
- 11) speciallärare i ritteknik III,
- 12) biträdande lärare i telekommunikation II,
- 13) biträdande lärare i byggnadskonstruktion med samtidig indragning av speciallärarbefattningen i byggnadsstatik II,
- 14) biträdande lärare i elektromaskinlära IV,
- 15) biträdande lärare i elektrisk anläggningsteknik III,
- 16) biträdande lärare i elektronik,
- 17) biträdande lärare i allmän teleteknik III,
- 18) biträdande lärare i telekommunikation III,
- 19) biträdande lärare i organisk kemi,
- 20) biträdande lärare i fysikalisk kemi,

- 21) biträdande lärare i oorganisk kemi,
- 22) utökning av den med befattningen som biträdande lärare i fysikalisk kemi förenade undervisningsskyldigheten,
- 23) biträdande lärare i matematik IV,
- 24) biträdande lärare i mekanik IV,
- 25) biträdande lärare i elasticitets- och hållfasthetslära III,
- 26) utökning av den med befattningen som biträdande lärare i elektricitetslära och elektrisk mätteknik III förenade undervisningsskyldigheten,
- 27) höjning av delposten till ersättningar åt tillfälliga lärare, förste assistenter och assistenter med 1 246 800 kronor, varav 623 700 kronor motsvarar ett för innevarande budgetår medgivet överskridande,
- 28) en förste driftingenjör i Ae 24 och två driftingenjörer i Ae 21,
- 29) expeditionsvakt i Ag 7,
- 30) kanslibitråde i Ae 7,
- 31) fyra kanslibiträden i Ae 7,
- 32) en instrumentmakare i Ae 11, en instrumentmakare i Ae 9 och sex institutionsvaktmästare i Ae 8,
- 33) maskinist i Ae 10,
- 34) medelsanvisning för teknisk biträdespersonal med belopp motsvarande kostnaderna för sju nya tjänster som laboratoriebiträde i Ag 7,
- 35) ordinarie sättning av en observatorstjänst i Ao 26.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en anslagshöjning med 2 282 000 kronor, varav 968 100 kronor avser löneklassförändringar och automatiskt ökade utgifter på grund av riksdagens beslut angående höjning av statstjänstemännens löner under åren 1957 och 1958 m. m.

I *motionerna I: 184* och *II: 206* har anförts i huvudsak följande.

Frågan om arkitektutbildningens organisation behandlades av fjolårets riksdag i anslutning till proposition 99 angående vissa åtgärder för ökad intagning av studerande vid de tekniska högskolorna m. m.

Dåvarande departementschefen anförde i nämnda proposition att vissa önskemål föreläge om att arkitektutbildning även skulle förläggas till södra Sverige samt framhöll att detta projekt kunde komma in i bilden vid ett ställningstagande till en utvidgning av ifrågavarande utbildning. Av bland annat denna anledning hölls i propositionen frågan om ett definitivt beslut rörande såväl omfattning som lokalisering på längre sikt öppen.

I *motionerna I: 435* och *II: 554* vid samma års riksdag underströks värdet av en till södra Sverige förlagd arkitektutbildning och anhölls om utredning av frågan om anordnande av sådan. Statsutskottet erinrade i sitt utlåtande nr 124 över propositionen och de nämnda *motionerna* om att arkitektutbildningens omfattning och lokalisering på längre sikt var föremål för vissa utredningar och övertväganden. Härvid kunde enligt vad departementschefen framhållit ett uppkommet projekt angående förläggande framdeles av arkitektutbildning jämväl till södra Sverige komma under omprövning.

I årets statsverksproposition föreslås under åttonde huvudtiteln att den vid fjolårets riksdag beslutade fördubblingen av intagningen vid arkitektavdelningen vid Chalmers tekniska högskola även bibehålles i fortsättningen. Beträffande den av statsutskottet i fjol begärda prövningen av frågan om arkitektutbildningens omfattning och lokalisering på längre sikt

anför nuvarande departementschefen utan att närmare ingå på vilka åtgärder som departementet vidtagit i utredningssyfte följande: »Beträffande — — — en till södra Sverige förlagd utbildning vill jag nämna, att några konkreta och i detalj utformade förslag därom ännu icke redovisats. Det synes därför i nuvarande läge ovisst, om detta projekt över huvud taget kan och bör realiseras. Detta innebär att ingenting kan sägas vare sig beträffande tidpunkten, då ett sådant projekt kan vara förverkligat, eller i fråga om storleken av det tillskott av färdigutbildade arkitekter, som därigenom kan erhållas.» Med hänsyn bland annat till detta finner departementschefen det uppenbart att föreliggande möjligheter att utbilda ett ökat antal arkitekter vid Chalmers tekniska högskola bör tagas till vara. Även för budgetåret 1958/59 föreslås intagningen fördubblad för att sedan de lokalmässiga förutsättningarna föreligger den årliga intagningen ökas till 60. Skäl talar enligt departementschefen för att man vid det fortsatta generalplanarbetet vidtager förberedelser för en — efter ett framtida beslut härom — ytterligare ökning av den årliga intagningen av arkitektstuderande till samma omfattning som vid tekniska högskolan i Stockholm d. v. s. 72 studerande.

Vi vill för vår del inte motsätta oss att intagningen till arkitektutbildningen vid Chalmers tekniska högskola i Göteborg även under nästa år provisoriskt hålles vid 50, men finner det angeläget att innan beslut fattas beträffande framtiden en prövning av alternativet med arkitektutbildning i södra Sverige verkligen sker.

I de i det föregående nämnda motionerna vid fjolårets riksdag finnes redovisade de skäl, som enligt vår mening talar för att arkitektutbildning på längre sikt även kommer till stånd i södra Sverige. Vi kan inte finna att departementschefen endast genom konstaterandet att »några konkreta och i detalj utformade förslag därom ännu icke redovisats» verkställt den prövning av frågan, som inneslöts i riksdagens beslut under fjolåret.

Utskottet. Med anledning av motionerna I: 184 och II: 206 får utskottet erinra om att fjolårets riksdag — med bifall till ett av Kungl. Maj:t därom i propositionen 1957: 99 framlagt förslag — beslöt, att vid Chalmers tekniska högskola antalet arkitekturstuderande i första årskursen höstterminen 1957 skulle provisoriskt utökas med 25 till 50. I propositionen hölls däremot frågan om ett definitivt beslut rörande arkitektutbildningens omfattning och lokalisering på längre sikt öppen. Förslag till ny generalplan för den fortsatta byggnadsverksamheten vid högskolan kunde nämligen förväntas relativt snart. Först vid ett ställningstagande till nämnda förslag syntes tillräckliga förutsättningar finnas för en bedömning av frågan om vilken omfattning den framtida intagningen av arkitekturstuderande vid Göteborgshögskolan borde få. Dåvarande departementschefen erinrade om att vissa önskemål förelåge om att arkitektutbildning framdeles skulle förläggas till södra Sverige samt framhöll, att även detta projekt kunde komma in i bilden i samband med att ställning toges till nyssnämnda generalplaneförslag.

Av årets statsverksproposition framgår att det väntade förslaget till ny generalplan för högskolan ännu icke föreligger emedan byggnadsstyrelsens arbete med uppgörande av en dylik plan på grund av inträffade om-

ständigheter blivit fördröjt. Åtgärder för att trygga lokaltillgången för arkitekturavdelningen vid en fortsatt årlig intagning av 50 studerande har emellertid redan vidtagits. Några konkreta och i detalj utformade förslag rörande en till södra Sverige förlagd arkitektutbildning har ännu icke redovisats. Enligt departementschefen är det därför i nuvarande läge ovisst, om sistnämnda projekt överhuvudtaget kan och bör realiseras. Med hänsyn till att ingenting kan sägas vare sig beträffande tidpunkten, då ett sådant projekt kan vara förverkligat, eller i fråga om storleken av det tillskott av färdigutbildade arkitekter, som därigenom kan erhållas, och då det synes ytterst angeläget att så snabbt som möjligt reducera den mycket framträdande arkitektbristen har departementschefen funnit det uppenbart, att föreliggande möjligheter att fortsättningsvis utbilda ett ökat antal arkitekter vid Chalmers tekniska högskola bör tagas till vara. Enligt departementschefens mening bör därför intagningen vid högskolans arkitekturavdelning bibehållas vid det i fjol fördubblade antalet, sålunda 50, och den årliga intagningen höjas till 60 när lokalmässiga förutsättningar föreligger. Skäl talar enligt departementschefen också för att vid det fortsatta generalplanarbetet förberedelser vidtages för en — efter framtida beslut härom — ytterligare ökning av den årliga intagningen av arkitekturstuderande till samma omfattning som vid tekniska högskolan i Stockholm d. v. s. 72 studerande.

Utskottet har på av departementschefen anförda skäl blivit övertygat om att den nuvarande provisoriska ökningen av antalet arkitekturstuderande vid högskolan bör bli definitiv och tillstyrker alltså Kungl. Maj:ts förslag härom. Enligt utskottets mening bör vidare såsom departementschefen förordat den årliga intagningen höjas till 60 så snart de lokalmässiga förutsättningarna härför föreligger. Till frågan om en därutöver ökad intagning torde enligt utskottets mening ställning böra av riksdagen tagas först i samband med ett eventuellt förslag i ämnet från Kungl. Maj:ts sida. På grund av den ståndpunkt utskottet sålunda intagit avstyrker utskottet bifall till det i motionerna I: 184 och II: 206 framställda yrkandet om att den ökade intagningen vid ifrågavarande arkitekturavdelning tills vidare skulle bibehållas allenast som ett provisorium.

Vidkommande det i motionerna I: 184 och II: 206 framställda förslaget rörande fortsatt utredning av frågan om arkitektutbildning i södra Sverige får utskottet erinra om att viss utredning i ärendet för närvarande pågår samt att 1955 års universitetsutredning enligt de för utredningen meddelade direktiven bland annat har att med ledning av föreliggande statistiskt material och egna undersökningar uppgöra en framtidsprognos beträffande behovet av högskoleutbildade ingenjörer m. fl. samt på grundval härav framlägga en plan för de tekniska högskolornas utbyggnad på längre sikt. Vid angivna förhållanden torde motionerna, såvitt nu är i fråga, icke böra till någon riksdagens åtgärd föranleda. Utskottet vill emellertid

i detta sammanhang understryka, att enligt utskottets uppfattning frågan om en till södra Sverige förlagd arkitektutbildning allttjämt står öppen.

Vad Kungl. Maj:t i övrigt under förevarande punkt föreslagit har icke givit utskottet anledning till erinran eller särskilt uttalande.

Med hänvisning till vad utskottet i det föregående under Tekniska högskolan i Stockholm: Avlöningar (punkten 3) anført och hemställt med avseende å inrättandet av vägprofessurer vid de tekniska högskolorna avstyrker utskottet bifall till motionerna I: 183 och II: 205, såvitt här är i fråga.

Utskottet får alltså hemställa,

I. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 183 och II: 205, såvitt här är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1958/59, vidtaga de ändringar i personalförteckningen för Chalmers tekniska högskola, som föranledes av vad departementschefen anført,

b) godkänna följande avlöningsstat för Chalmers tekniska högskola, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59:

A v l ö n i n g s s t a t

U t g i f t e r

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>		1 993 400
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:		
a. Arvoden åt speciallärare och biträdande lärare, <i>förslagsvis</i> .	653 552	
b. Övriga arvoden och särskilda ersättningar, <i>förslagsvis</i>	18 948	672 500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Ersättningar åt tillfälliga lärare, förste assistenter och assistenter, <i>förslagsvis</i>	3 500 400	
b. Undervisning om arbetsledningens praktiskt ekonomiska, sociala, yrkeshygieniska och arbetspsykologiska problem ..	6 100	
c. Avlöningar åt annan icke-ordinarie personal vid högskolan	1 642 100	5 148 600
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>		880 500
	Summa kronor	8 695 000

Särskilda uppbördsmedel

Bidrag från Göteborgs stad m. fl.	44 000
Nettoutgift kronor	
	8 651 000

c) till *Chalmers tekniska högskola: Avlöningar* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 8 651 000 kronor;

II. att motionerna I: 184 och II: 206 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

12:o) **Chalmers tekniska högskola: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 160, s. 397 och 398), vilket innebär en anslagshöjning med 62 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Chalmers tekniska högskola: Omkostnader* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 665 000 kronor.

13:o) **Chalmers tekniska högskola: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 161, s. 398 och 399), vilket innebär en anslagshöjning med 200 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Chalmers tekniska högskola: Materiel m. m.* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 1 400 000 kronor.

14:o) **Chalmers tekniska högskola: Nyanskaffning av apparater m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 162, s. 400—402), vilket innebär en anslagshöjning med 500 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Chalmers tekniska högskola: Nyanskaffning av apparater m. m.* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 1 300 000 kronor.

15:o) **Chalmers tekniska högskola: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 163, s. 402), vilket innebär en anslagshöjning med 10 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Chalmers tekniska högskola: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 130 000 kronor.

16:o) **Chalmers tekniska högskola: Resebidrag till studerande.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 164, s. 402 och 403), vilket innebär en anslagshöjning med 17 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Chalmers tekniska högskola: Resebidrag till studerande* för budgetåret 1958/59 anvisa ett anslag av 25 000 kronor.

17:o) **Chalmers tekniska högskola: Inredning och utrustning av nya lokaler.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 165, s. 403—407), vilket innebär en anslagshöjning med 1 093 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Chalmers tekniska högskola: Inredning och utrustning av nya lokaler* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 1 800 000 kronor.

18:o) **Gemensamma ändamål vid de tekniska högskolorna: Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 166, s. 407), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Gemensamma ändamål vid de tekniska högskolorna: Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 25 000 kronor.

19:o) **Gemensamma ändamål vid de tekniska högskolorna: Ersättning åt sakkunniga i befordringsärenden m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 167, s. 407), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Gemensamma ändamål vid de tekniska högskolorna: Ersättning åt sakkunniga i befordringsärenden m. m.* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 60 000 kronor.

20:o) **Gemensamma ändamål vid de tekniska högskolorna: Resestipendier åt lärare m. fl.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 168, s. 408), vilket innebär anvisande av samma anslagsbelopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Gemensamma ändamål vid de tekniska högskolorna: Resestipendier åt lärare m. fl.* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 70 000 kronor.

Stockholm den 18 mars 1958

På statsutskottets vägnar:
MARTIN SKOGLUND

Närvarande: se under utlåtandet nr 55.